

Тематичний напрямок: 2. Корпоративні фінанси: сучасні проблеми та виклики.

**УДК 336.14.352**

**Дехтяр Надія Анатоліївна,**

*к. е. н.,*

*Сумський державний університет, м. Суми*

**Дериземля Карина Віталіївна**

*бакалавр,*

*Сумський державний університет, м. Суми*

## **ОСОБЛИВІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА**

Фінансовий потенціал підприємства відіграє важливу роль у господарському процесі. Він забезпечує ефективний процес виробництва та відтворення, служить основою для здійснення результативної діяльності суб'єкта господарювання. За його допомогою формується необхідний виробничий потенціал, адже можливість отримання достатнього обсягу фінансових ресурсів на розробку, закупівлю та оновлення основних засобів дасть змогу створити достатню матеріально-технічну базу для здійснення безперервного процесу виробництва.

Дослідження сутності терміну «фінансовий потенціал» дає підстави стверджувати, що в сучасній науці існує досить значний набір тверджень щодо даної фінансової категорії. Варто зауважити, що зокрема переважають два основних підходи до змістовної характеристики даного поняття: ресурсна та результативна складова. Однак, в основному, надається перевага ресурсному підходу щодо визначення поняття фінансового потенціалу, що є достатньо правильним та обґрунтованим. Таку позицію підтримують більшість вітчизняних та зарубіжних науковців (Терещенко О. О., Боронос В. Г., Кунцевич В. О., Буряченко А. Є., Паєнко Т. В., Назаренко В. Г.,

Ісаєв Е. А.) [1-3]. Це пов'язано із тим, що фінансовий потенціал формується за рахунок відповідного обсягу фінансових ресурсів підприємства, які використовуються для здійснення операційної, інвестиційної і фінансової діяльності суб'єкта господарювання та мають на меті отримати максимальний ефект від здійснення господарської діяльності.

Наряду з цим окремі автори, а саме: Буряченка А. Є., Бикова А. С., Стецюка П. А., Сердюк-Копчекчі Ю. В. окрім того, що визначають фінансовий потенціал як сукупність фінансових ресурсів, вказують також і на кінцевий результат їх формування та використання [1-3]. Тобто у їх визначеннях зазначається також і мета використання фінансових ресурсів та діяльності підприємства в цілому. Зазначені автори є прихильниками результативного підходу до визначення сутності даної категорії.

Узагальнення різних точок зору авторів дозволило сформулювати власне бачення на дану дефініцію, як сукупність власних і залучених фінансових ресурсів, які підприємство використовує в господарському процесі з метою підвищення рівня ефективності їхньої діяльності.

Необхідність підприємства максимально правильно і ефективно акумулювати й використовувати наявний і потенційний фінансовий потенціал дає можливість для подальшого його розвитку і забезпечення конкурентоспроможності на відповідному ринку. Таким чином, фінансовий потенціал дозволяє забезпечувати прибутковість і рентабельність підприємницької діяльності, створює умови для реалізації ефективних господарських рішень та стратегій.

Основним завданням аналізу фінансового потенціалу підприємства є визначення результативності формування і використання фінансових ресурсів, необхідних для здійснення ефективної фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання [4, 5].

Більшість науковців виділяють декілька груп показників оцінювання та аналізу фінансового потенціалу підприємства, а саме:

- показники, пов'язані з станом забезпечення необхідними фінансовими ресурсами;
- показники, що характеризують ефективність використання фінансових ресурсів;
- система індикаторів, направлених на визначення ефективності капіталу за напрямками вкладання в активи.

Для проведення оцінки фінансових можливостей і забезпечення необхідними фінансовими ресурсами підприємства спочатку потрібно провести аналіз складу та структури джерел фінансування та напрямів їх використання, з врахуванням форми власності, галузевої приналежності, розміру та інших ознак суб'єкта господарювання.

На наступному етапі проведення оцінки фінансового потенціалу підприємства необхідно проаналізувати ефективність використання фінансових ресурсів. Для цього використовується система таких критеріїв як ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, прибутковість, ділова активність. За цією групою розраховуються відносні показники за вказаними напрямками дослідження. Це дозволить встановити рівень та ступінь використання фінансових ресурсів підприємства та встановити можливі резерви їх зростання.

Важливою складовою оцінки фінансового потенціалу підприємства є аналіз показників ефективності використання капіталу за системою узагальнюючих показників через розрахунок показників оборотності капіталу, ліквідності балансу, визначення типу фінансової стійкості підприємства із застосування традиційних, інтегральних та рейтингових моделей оцінок фінансового потенціалу підприємства.

Отже, проведення повного та поглибленого аналізу фінансового потенціалу дасть можливість ідентифікувати наявний та встановити потенційний рівень потенціалу окремого суб'єкта господарювання як необхідного чинника у прийнятті ефективних стратегічних управлінських рішень у сфері управління фінансовими ресурсами підприємства.

### Список використаних джерел

1. Терещенко Е. Ю. Економічна сутність фінансового потенціалу підприємства. [Електронний ресурс] – URL: [http://www.confcontact.com/2008dec/7\\_tereschenko.htm](http://www.confcontact.com/2008dec/7_tereschenko.htm).
2. Бова В. А. Хринюк О. С. Сутність фінансового потенціалу підприємства. [Електронний ресурс] – URL: 102585-216925-1-SM%20(1).pdf.
3. Левченко Н. М. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики. *Інвестиції: практика та досвід*. К.: Економіка, 2012. №2. 114 с.
4. Турчак В. В., Чежинська С. Д. Методика оцінки фінансового потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання. *Молодий вчений*. 2014. №8(11). С. 49–52.
5. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. За заг. ред. Школьник І. О. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] К. : «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.